

La contaminació que arriba per l'aire

La setmana passada la Generalitat va presentar les dades del 2015 de la qualitat de l'aire a Catalunya. La premsa nacional se'n feia ressò destacant que la Plana de Vic n'és un punt negre. Certament el relleu de la nostra comarca ens fa una mala passada. La plana central, envoltada per muntanyes i oberta només en petits passos, afavoreix l'arribada de contaminants de l'àrea metropolitana i en dificulta la seva dispersió. De fora ens ve l'ozó, que no té res a veure amb el problema de la capa d'ozó, i micropartícules de diferents tipus, que són tant petites que es posen als pulmons i a la sang. Ambdós tenen origen en el trànsit de vehicles i les combustions. A la comarca ens els quedem, n'afegim de la nostra part i aportem un nou contaminant: el benzo(a)pirè. El benzo(a)pirè o BaP es produeix, entre altres raons, per la mala combustió de fusta verda o humida, els fumadors de tabac el coneixen prou bé. Apareix a l'hivern, quan funcionen les calderes, fins a límits perjudicials per a la salut. La Plana de Vic és l'única àrea de Catalunya on s'han superat els límits permessos en BaP, fet que se succeeix cada any des del 2013. La suma dels tres contaminants fa que la comarca sigui un punt negre en la qualitat de l'aire a Catalunya.

La contaminació atmosfèrica a la Plana és un fet reiteradament comprovat. La salut de tots nosaltres ha minvat degut a aquestes condicions, i els col·lectius de risc (nens, gent gran, embarassades...) n'han patit encara més les conseqüències. Tots en patim els efectes però molts pocs ho coneixen, i quasi ningú ho percep com una amenaça. L'administració està fent mala feina, sobretot a casa nostra. La Generalitat és qui té competències per controlar el problema i vetllar per les solucions. Però no ha estat eficaç explicant la importància del problema a la població, ni dirigint-se a les administracions més properes, als ajuntaments. La Generalitat no ha explicat què hem de fer quan es donen aquest episodis de pol·lució. -Ens hem de posar màscares? Hem de deixar el cotxe a casa?...- Tampoc ha posat sobre la taula cap solució real per reduir els focus d'emissió; a l'Àrea Metropolitana sí, però aquí no. Perquè encara no ens han declarat Zona de Protecció Especial com sí s'ha fet a altres llocs? Potser tampoc ens ha preocupat massa.

A Manlleu, punt on hi ha l'estació de mesurament de BaP, l'Ajuntament porta uns quants anys esperant que els mals resultats del BaP desapareguin tal com van arribar, desitjant confirmar la teoria de l'accident. Però no ha estat així, aquest any hem tornat a superar els límits. Controls recents a la resta de ciutats importants de la comarca apunten que allí també han tingut resultats semblants. Estan confirmant que l'acumulació de contaminants per mala combustió és un problema als nuclis urbans de la Plana, i que els focus tant provenen de les indústries com de les calderes de les cases. Finalment ens ha caigut la bena dels ulls; doncs millor la recollim i ens tapem nas i boca.

El Grup de Defensa del Ter fa un any, alarmat per les notícies dels informes de la Generalitat, organitzà unes xerrades amb especialistes que explicaren l'origen de la contaminació i les conseqüències en la salut. Posteriorment el mateix GDT ha estat treballant una moció per lluitar contra aquesta pol·lució que la CUP va presentar al Consell Comarcal d'Osona. Després de molts estira i arronsa es va aconseguir aprovar per unanimitat. La moció és un primer pas perquè el Consell Comarcal sigui aquell que exigeixi a la Generalitat la feina que li pertoca, que ajudi als ajuntaments i que lideri la gestió a Osona. L'aire no coneix de termes municipals. Cal unificar criteris i esforços; però sobretot la població volem saber quins són aquest contaminants, quines conseqüències tenen, com ens en podem protegir i què podem fer per reduir-ne la quantitat.

Eudald Rifà Castro, regidor a Manlleu i conseller al Consell Comarcal d'Osona per la CUP